

Forvaltningsrevisjon Eldre- og yngreomsorg - Bestilling

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Steinkjer kommune

Møtedato

24.01.2025

Saknr

02/25

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 25/41 - 1

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget bestiller en forvaltningsrevisjon om Eldre- og yngreomsorg i henhold til plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028.
2. Kontrollutvalget har følgende innspill til prosjektplanen:
 -
3. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge SA utarbeide forslag til prosjektplan med bl.a. problemstilling, avgrensning, ressursbruk og leveringstidspunkt til neste møte.

Saksopplysninger

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028 er vedtatt av kommunestyret - sak 055/24, med følgende prioritering:

1. Eldre- og yngreomsorg
2. Oppvekst inklusive barnevern
3. Næring
4. Økonomisk bærekraft
5. Utenforskap
6. Sykefravær og HMS
7. Følgende fire prosjekter oppgis i uprioritert rekkefølge
 - Rekrutering og vikarbruk
 - Klima og miljø
 - Renovasjon
 - Samfunn og kultur

Kontrollutvalget er gitt fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Det er nå tid for å starte opp det første prosjektet i henhold til vedtatt plan der eldre- og yngreomsorg er prioritert som første prosjekt.

I planen er det gitt flere eksempler på tema/vinkling/innretning for et nytt prosjekt. Disse kan i hovedsak bukes både om eldre- og yngreomsorg.

- *Hvordan jobber kommunen for å tilpasse tjenestestrukturen og nivået for å møte de demografiske endringer?*
- *Har kommunen dokumenterte rutiner og systemer som skal bidra til å sikre at kvaliteten i eldreomsorgen er i samsvar med krav i regelverk, anbefalinger og retningslinjer?*
- *Hvordan er kommunes ressursbruk på eldreomsorg i forhold til andre sammenliknbare kommuner, og hva er hovedårsakene til eventuelle forskjeller?*
- *Har kommune systemer for brukerinvolvering/brugerundersøkelser i eldreomsorgen i tråd med krav i relevant regelverk?*
- *Hvordan brukes resultater fra brugerundersøkelser?*
- *Hvordan opplever brukere og pårørende kvaliteten i tjenesten?*
- *I hvilken grad arbeider kommune systematisk med risikovurderinger og avvikshåndtering i eldreomsorgen?*

- *I hvilken grad har kommunen tiltak for å gjøre bruk av erfaringer fra brukere og pårørende innenfor eldreomsorg?*
- *I hvilken grad bruks tvang i eldreomsorgen, og gjøres dette iht. lov og forskrift?*

De opplistede punktene er eksempler, og det vil ikke være mulig å ta for seg alle. Kontrollutvalget og revisor står fritt til å komme med andre forslag som kan være mer hensiktsmessig.

I revisors risiko og vesentlighetsvurdering (ROV) som lå til grunn for planarbeidet skriver revisor bl.a. dette om eldreomsorg:

Eldreomsorg (side 12)

Antallet eldre øker framover, og mange av disse kan bli rammet av demenssykdom. Kommunene er i ulik grad forberedt på dette. Det krever blant annet tilrettelegging med ulike boformer, dagaktivitetstilbud, og spesialkompetanse hos ansatte. Det er sannsynlig at kvaliteten i demensomsorgen både innen hjemmetjeneste og institusjon blir utfordret. Utfordringene er knyttet til å ivareta ulike behov, grader og typer av demenssykdom samt bruk av tvang. Konsekvensen er at brukerne ikke får tilstrekkelige tjenester som er tilpasset deres livssituasjon og for kommunen kan konsekvensen være at ressursene brukes lite effektivt. I Steinkjer er det en pågående omstrukturering av helse- og omsorgssektoren, hvor man forsøker å hensynta kommunens utfordringer og framtidssbilde, samtidig om det skal spares inn. Det kan være en risiko at kommunen ikke klarer å møte dagens tjenestebehov samtidig som man omstrukturerer tilbudet. Kommunen har en ambisjon om at flest mulig skal bo hjemme lengst mulig.

Utfordringer knyttet til yngreomsorg ble tatt opp i innspillmøtet i mars 2024. Yngreomsorg utfordrer like mye som eldreomsorg, og en stadig større andel av kommunenes utgifter til helse- og omsorgstjenester går til yngre brukere.

Yngreomsorg var ikke omtalt under eget tema i revisors risiko- og vesentlighetsvurdering, men utfordringer knyttet til dette var omtalt under flere tema i dokumentet. Viser til omtalen under tildeling av tjenester, der står det følgende:

Tildeling av tjenester (side 13)

Det er sannsynlig at brukere av helse- og velferdstjenester ikke får den hjelp de har krav på, og at innbyggernes forventninger overgår tilbudet kommunen kan gi. Rett bemanning bør være på rett plass, tilsvarende riktig bruk av kompetanse ut fra behovet. Tildeling av tjenester berører problematikk rundt utskrivningsklare pasienter og mottaksmuligheter i kommunene samt arbeidsfordelingen mellom spesialhelsetjenesten og kommunen. Kartlegging for å fastsette rett nivå på tjenestene og individuell tilpasning av tjenester er viktig for å kunne gi riktige tjenester. En konsekvens av spesielt systematiske feil i tildelingene er at brukerne ikke får det tilbudet de har krav på, som i neste omgang kan gi dårligere livskvalitet. Steinkjer er i en prekær innsparingssituasjon kombinert med rekrutterings- og sykefraværsutfordringer samtidig som man omdefinerer hva et godt nok tjenestetilbud er. Det kan være ulikheter i hva innbyggerne mener er tilstrekkelige tjenester, og hva kommunen er lovpålagt å håndtere. Steinkjer har flere utskrivningsklare pasienter på sykehus, som de må betale for å ikke ta imot i tide.

Normalt beregnes det +/- 350 timer til en forvaltningsrevisjon, avhengig av omfang. Omtalen revisor har gitt i revisors risiko- og vesentlighetsvurdering kan være med på å hjelpe til å avgrense prosjektet.

Vurdering

Kontrollutvalget bør nå bestille forvaltningsrevisjon. Det har ikke kommet signaler om at prioriteringsrekkefølgen i planen skal endres. I planen er eldre- og yngreomsorg første prioriterte prosjekt.

Saken legges frem med forslag på å be revisor utarbeide utkast til prosjektplan for forvaltningsrevisjon – eldre- og yngreomsorg. Prosjektplanen skal blant annet inneholde forslag til problemstilling, avgrensning, ressursbruk og leveringstidspunkt.

Retning og avgrensning på prosjektet må kontrollutvalget diskutere. Dette for å gi revisor et bedre grunnlag for å utarbeide et utkast til prosjektplan. Neste møte i kontrollutvalget er i mars, og det burde være mulig for revisor å legge frem en prosjektplan til dette møte, om ikke vil det være til møtet i april.